

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. IV. Qualitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

Purgationes sunt arbitrariæ, c. inquisitionis 21. extr. de accusat. c. significasti. extr. de adulter.

præstari. Innocent. in cap. cum dilectis. 15. X. de purgat. Canon.

VII.

Purgatio non legitime præstita debet iterum.

Innocentiam defuncti heres purgare potest. l. 22. pr. ff. de jure fisci.

FINIS LIBRI DECIMI QUARTI.

LIBER DECIMUS QUINTUS.

CAP. I.

Quærere, Quæsitio.

Axioma I.

Inquisitio rei furtivæ non facile concedenda in ædibus non diffamatis. Brunnem. ad l. 2. C. quando & quib. quarta l. 2. C. de alim. pupill. præstand.

Limita: ut etiam tunc, si adsint probabilia indicia & publica utilitas id exigat, inquisitio non nisi autoritate publicâ fieri possit, arg. l. 13. de offic. Præsid. Theodor. in Colleg. Crimin. cap. 2. thes. 2. lit. A.

II.

In alieno fundo nihil licet scrutari, e. gr. thesaurum. l. un. in fin. C. de thesaur. Excipe Metallifodinas etiam invito domino. Brunnem. ad l. 3. C. de Metallar.

CAP. II.
Quæstio.

Axioma I.

Omnis quæstio est de casu dubio, arg. l. quod Labeo 9. ff. de Carb. edit. Bocer. de investit. feud. cap. 5. n. 77. p. 563. quod si nulla adlit dubitandi ratio, vocatur quæstio domitiana, cujus stulta est dubitatio. l. 27. ff. qui testam. fac. poss.

II.

Quæstio juris probationem non requirit, cap. sape 44. extr. de appellat. à qua quæstionem facti differre, patet ex eo, quod ista facilius quàm hæc queat expediri, quia jus certum & finitum est, l. 2. de jur. & facti. ignor. ut certa dari responsio possit, cap. de muliere 6. extr. de sponsalib. nec ullis externis probationibus testium vel instrumentorum indiget: hæc autem non nisi productis testibus vel prolatis instrumentis definiri possit. Adde, iudiciis datis, de facto consulentibus Præsides (vel Magistratus alios) qui eos dederunt, consilium non impertiri: quandoquidem nec possunt, quia quæstiones facti in iudicium arbitrio & æstimatione sunt: At de jure consulentibus respondere & consilium impertiri solent Jurisconsulti vel Præsides (quibus Jurisconsulti semper assident, inde assessores etiam dicuntur) vel Principes (qui inde & se Jurisconsultos dici affectant l. ult. C. de Legibus.) Hi inquam omnibus de jure consulentibus respondere so-

lent. l. eum, quem temerè 79. §. 1. de iudic. l. pen. ad Leg. Fabiam. de plagiar. l. 1. §. sed non utiq. 3. ad SCum Turpill. l. ordine 15. ad municipal. l. voluntatis defuncti q. 7. (quæ est facti quæstio, quæ in æstimatione iudicis est) Cod. de fideicommiss. Vid. Cujac. in Comment. ad d. cap. sape contingit 44. de appellat. Rebuff. ad l. iudex offic. 10. de his, qui sui vel alien. jur.

CAP. III.

Quæsitum Jus.

Axioma I.

Quæsitum jus difficilius admittit & remittitur, quàm quærendum, l. 6. in princ. quæ in fraud. credit. Gail. 2. observ. 142. n. 15. Moller. 2. semestr. 6. num. 3. Musculus de success. convent. class. 1. membr. 2. conclus. 5. lit. c. num. 203. vide sup. lit. l. cap. Jus neque per principem summum ex plenitudine potestatis auferri potest. Mev. consil. 49. n. 18.

II.

Quæsitum Jus per acquirentem primum in quovis successore reviviscit. Mev. consil. 38. n. 7.

CAP. IV.

Qualitas.

Axioma I.

Qualitatibus pluribus concurrentibus ab ea, quæ potentior est, denominatio fieri debet, l. cum diversis 44. ff. de relig. & sumpt. fun. cap. quod in dubiis 3. extr. de consecr. Eccl. sal. in l. imperium. num. 3. ff. de iurisdic. Hartm. Pistor. lib. 2. q. 3. num. 58. idem si ex pluribus qualitatibus resultaret diversus effectus, tunc dignior & potior qualitas attendenda erit; Sebast. Sapia ad l. Imperium. n. 3. ff. de iurisdic. Jason. consil. 64. vers. quinto. lib. 3. Victor disp. de caus. exempt. Imper. concl. 30.

II.

Qualitates contrariæ uni eademq; rei attribui non possunt, l. eum qui 23. ff. de usucap. Montan. in tract. fin. reg. cap. 80. n. 1. 2. 3. per l. via constitui 23. §. pen. & ult. ff. de servit. rust. præd. l. uxorem 41. §. legaverit 6. ff. de legat. 3. Bart. in l. si quando. num. 9. & seq. C. de bon. vacant. propter contrariam contrariorum affectionem, l. Melius 30. ff. pro soc. l. 1. C. de furi. Goedd. ad l. 8. ff. de V. S. n. 5. vid. sup. lit. C. 6. Contrarium.

III.

III.

Qualitas personæ loquentis intelligentiam verborum causat, Bald. in cap. 1. n. 6. de success. feud. & ibid. Afflict. n. 143. vers. hinc est. col. pen. Barbat. consil. 75. col. 2. vol. 4. Dec. in l. & militibus. n. 66. C. de testam. milit. Jafon. in rubr. ff. de oper. nov. nunc. n. 7. vers. tertia conclusio. col. 3. Everhard. in Top. loc. 7. de mod. argum. Jafon. in l. stipulatio ista. S. hac quoque. in fin. de V. O. Gabr. in concl. 1. de consuetud.

IV.

Qualitas de persona ad personam non extenditur, l. 1. vers. planè. de constit. Princip. cap. privilegium 7. de Regulis Juris, in 6. Quod tam in odiosis, quam in favorabilibus procedere, ex Baldo refert Menoch. 2. arb. judic. 353. n. 7.

V.

Illa qualitas attendenda non est, quæ in materia, de qua agitur, nihil operatur, Hart. Pistor. 1. q. 33. n. 21. & 24. Carpz. P. 2. Consil. 14. Defin. 57. num. 7.

VI.

Qualitatem alleganti in eaque se fundanti incumbit ejus probatio, Dd. in l. 2. a. §. diem. ff. quemadm. test. aper. & in l. si quis non. col. 3. vers. & ista omnia. C. de Episc. & Cler. Tiraq. de retract. consangu. §. 8. gloss. 7. n. 1. Paris. consil. 152. num. 5. Menoch. consil. 1. n. 49. Quoties enim ad actum certa qualitas requiritur, non satis est actum probare, nisi & qualitas requisita probetur, l. 4. §. docere 12. ff. vi bonor. rupt. l. 1. §. quod autem ne quid in flamin. publ. Hypolit. sing. 187. Myosing. 4. observ. 30. Gail. de pignor. observ. 4. n. 8. & 1. obs. 3. n. 6. & 2. obs. 106. n. 6. Gylman, p. 1. vot. 16. n. 51. p. 139. etiamsi exorbitans esset, Joh. Andr. in cap. 1. verb. Christianorum. de homicid. in 6. Bald. in l. si quis non dicam. col. 3. C. de Episc. & Cler. Siquidem ubi Lex actum qualificatum requirit, non sufficit probare actum sine qualitate, l. Fulcinus 7. §. cum hoc edictum 2. ff. ex quib. caus. in possess. eatur. Jaf. in l. 1. §. in eum. n. 3. vers. item nota ex eodem. verb. docere. ff. ne quis eum, qui in jus vocat. Marfil. sing. 187. Qualitas appositæ. & in §. quia. pract. crim. n. 11. vers. ulterius quari potest. & in consil. 7. Summi celi DEUS. n. 60. vers. nam qualitas. & n. 69. vers. & faciunt dicta. vol. 1. & in l. si quis, n. 130. vers. ulterius antequam exeam, cum seq. ff. de quasi. Joh. Crot. in tract. de testib. p. 9. quæ fuit addita à Pet. de Moncada n. 395. vers. ego verò teneo primam. Alex. consil. 3. In causa & lite. col. 3. sub. n. 3. vers. unde dico. quod ab hoc, ut tales libri. & consil. 224. Visto processu inquisitionis. n. 3. vers. & ubicumq. profertur. vol. 2. latissime Tiraq. de retract. lign. §. 8. gloss. 7. Gramm. consil. 1. n. 50. vers. nec poterit in aliquo obesse. Cott. in memorabil. verb. qualitas. Quocirca quoties Lex qualitatem aliquam requirit, ita demum ei locus est, si de qualitate ipsa constet, non si dubitetur, c. 1. de homicid. in 6. ubi Joh. Andr. Bart. in l. 1. §. & parvi, quod vi aut clam. Alciat. ad l. ult. C. de transact. Unde succumbens in qualitate facti in parte, succumbet quoque in toto, Felin. in cap. 2. n. 25. de re-script. add. Alex. in l. non solum. n. 2. de oper. nov. nunc. Gail. de arrest. cap. 4. n. 1. ideoque cum sub certa qualitate quid conceditur, à quo remove-

tur qualitas, etiam res ipsa removetur, l. tutelari 7. de capit. diminut. Zaf. consil. 7. n. 8. vol. 2. cum quando est fundamentum intentionis, plene & concludenter probanda sit, ut pluribus probant Jaf. consil. 164. n. 3. lib. 2. Socin. jun. consil. 22. n. 22. lib. 2. Grat. consil. 9. n. 37. lib. 1. Argent. 1. consil. 74. num. 36. nec præsumptionibus locus relinquitur, Alin. de Execut. cap. 29. v. 10. Heig. q. 16. n. 17. p. 2.

VII.

Qualitates possunt abesse & adesse citra subiecti corruptionem, l. inter stipulantem 83. S. facram 5. ff. de V. O. cum similib.

Intellige verum quoad qualitates accidentales ab extra tendentes, l. falsa demonstratio 33. ff. de cond. & demonstr. l. pacta conventa 72. ff. de contr. emt. secus ubi esset de esse rei, tum enim talis qualitas bene attenditur, l. 1. §. remove 6. ff. de postuland. Bart. in l. 1. §. si quis simpliciter. ff. de verb. obligat. Unde & olim si à qualitate & forma actionis aliquis recessisset in una syllaba, cadebat à toto, ut notat Innocent. in cap. Pisanus 1. per illam text. de restit. spoliat. & sic non poterat abesse citra subiecti corruptionem, ut patet in l. 2. C. de formul. sublat. & l. quasitum 78. §. illud fortasse 4. ff. de legat. 3.

VIII.

Qualitas non est confundenda cum essentia, Arnif. 2. relect. polit. c. 1. sect. 2. n. 13. ita pater propter impietatem non definit esse pater. c. si verò in fin. Nov. 12. ita injusta est uxor, i. e. non secundum Leges ducta l. 13. de rit. nupt. l. 24. de adul. quia Legibus uxor habetur, l. si uxor. 13. §. i. eod. ita civitatem etiam sine iustitia civitatem esse, sed non rectam, dixit Aristot. lib. 3. polit. cap. 6.

IX.

Qualitatibus causæ expressis, perinde est, ac si nominatim ipsa causa expressa fuisset, §. si quis in nomine. Inst. de legat. & ibi Port. & Jaf. in addit. & Aret. ubi dixerunt, nihil interesse, an res per nomen proprium, an per qualitates exprimat, vid. Pacian. 1. consil. 47. n. 22.

X.

Qualitates, quæ cuique rei ex dispositione Legis aut hominis inesse debent, in dubio inesse præsumuntur, Gothoffred. Ant. disp. feud. 1. thes. 7. lit. C. Unde accidit, ut feudum in dubio præsumatur esse rectum & proprium, nisi liquido contrarium probetur, c. unic. §. præterea 2. F. 2. ubi Bald. Præposit. & Alvarot. Setzer. disp. feud. 2. thes. 13. tit. 1. in fin. p. 103. limitationem vid. ap. Gothoffr. Ant. d. disp. 1. thes. 7. lit. d.

XI.

Qualitas, quæ semel cepit inesse, præsumitur perdurare, Ant. de monutor. lib. 7. concl. 22. n. 35. ubi vid. confer supra locum de Præteritis.

XII.

Qualitas subsequens qualificat omnia præcedentia, l. Seja. §. Gajo. & ibi Bart. de fund. instr. l. quasitum 78. §. a. & ibi gloss. ff. de legat. 3. l. talis 30. de leg. 1. Cephal. 1. consil. 138. n. 50. sive præcedentia copulative, sive alternative posita sint, vid. Far. 1. consil. 87. n. 3. & supr. lib. præced. c. præcedentia.

XIII.

Quæ qualitas superveniens actum vitiat, eadem ab initio existens eandem impedit, l. qui statim

status 8. de re militar. l. qui libertate 29. de liberali causa. Franc. Hottom. ad cap. unic. de milit. va-
fall. qui arm. bell. deposuit. 2. F. 21.

Limita: quod procedat regula, ubi eadem super-
pervenientie existentie ratio est: ita enim in d. l. 8.
parum interest, fueritne quis servus ab initio, an
verò per supervenientiam talis declaratus sit.
Arum. disp. feudal. 3. thes. 42. p. 572.

XIV.

Qualitas facti est consideranda, cap. 1. extr. de
collus. deteg.

XV.

Qualitas delicti aggravat poenam, cap. non as-
ferimus 21. 24. q. 1. c. ult. extr. de clandestin. de-
sponsal. cap. sacerdotes 33. & cap. seq. dist. 50. ex
qualitate enim poenae arguitur efficacia ipsius
actus, l. si quis major 41. C. de transact. Lud. Go-
mez. ad §. penales. Inst. de act. num. 6. & ex qua-
litate poenae gravitas delicti arguitur, clem. 1. §. que
omnia. ubi Gl. & Card. de pen. c. homo 2. dist. 40.
Felin. in cap. cum quidam. de iurejur. & in c. 1. de
simon. Ludov. Gomez. ad §. ex maleficiis Inst. de
act. n. 4.

XVI.

Qualitas personarum consistit in scientia, mo-
ribus & etate, Clem. 1. & ult. de etate & qualita-
te.

XVII.

Qualitas voventis & causa mutationis consi-
derari debet in mutatione voti, cap. 1. c. magna 7.
extr. de vot. & vot. redempt. vide sup. lib. 11. cap.
Mutatio. & infr. cap. Votum.

XVIII.

Qualitas in subiecto stare non potest,
l. 4. ff. de act. emt. l. fin. ff. de collat. bon.
l. nec ullam 13. §. si quis absentis 12. ubi An-
gel. ff. de pet. her. l. Pomponius 13. §. fin. ubi
Aretin. ff. de acquirenda possess. §. ideo au-
tem 3. Inst. de servit. pred. primi. Inst. de
usufr. [l. 2. ff. de usufr. fac. l. nam et si 5. v.
post defectum ff. de injust. rupt. irrit. test.
l. queritur 10. ff. de stat. hom. fac. §. proxi-
mus Inst. de legit. agnat. success. l. in delictis
4. §. si extraneus 1. ff. de noxal. act. Bald. in
l. 2. col. 1. C. de bonor. possess. secund. tab.]
Anton. Gomez. l. 17. n. 19. vers. primo. Sur-
dus consil. 34. num. 13. & consil. 150. num. 80.
& consil. 236. num. 15. & consil. 246. num. 6.
& consil. 304. num. 1. & consil. 305. num. 67.
Sebastian. Medices de Regulis Juris, reg. 6.
per tot. Stephan. Gratian. discept. forens.
tom. 4. cap. 700. num. 49. & tom. 5. num. 51.
Castill. controvers. lib. 5. part. 2. cap. 168.
n. 50. & 51. Qualitas enim rei, quæ non est,
non potest considerari, Oldrad. consil. 203.
Factum est. vers. ad secundam questionem.
& ubi deficit subiectum, non potest qua-
litas considerari, Fulgos. consil. 93. Ex fa-
cto proponitur. vers. in proposito autem.
[quia inheret subiecto, eique dat for-
mam, Text. in l. Titius 25. ff. de milit. te-
stam. c. statutum 22. de Elect. in 6. Paris. con-

sil. num. 44. vol. 4. Vult. 1. consil. 33. n. 44.]
Et propterea qualitas præsupponit exi-
stentiam rei, vel facti qualificati, ideo
nisi probetur res, vel factum, non pro-
batur qualitas, Baldus consil. 394. In causa
Ludovici. num. 4. quarto præmitto. lib. 2.
refert Cardin. Tusch. pract. concl. tom. 6.
lit. 2. concl. 6. per totam. [Unde qualitas
requiritur non potest à facto principali se-
parari, l. Prator ait 4. §. docere 12. ff. de
vi bon. rapt. l. Fulcinius 7. §. cum 2. ff. ex
quibus caus. in possess. eatur. Decius con-
sil. 261. num. 2. Gail. 2. observat. 125. num. 9.
Alex. consil. 82. num. 14. vol. 3. Gail. de pign.
cap. 16. num. ultim. nec qualitas cognosci,
nec separari à subiecto, sed iudicatur tal-
lis, quale est subiectum, l. queritur 10.
ff. de stat. hom. Baldus in l. 2. col. 1. C. de bo-
nor. possess. secund. tab. l. ejus 41. circa fi-
nem. ff. si cert. petat. cum per facti quali-
tatem intelligatur substantia, ut ait Bal-
dus in l. libere, col. 1. C. de oper. libert. Go-
mez ad §. actiones. Inst. de act. n. 23. ne
principalis natura per eam immutetur.
l. pen. C. de noxal. Welsch. in parat. ff. de
noxal. act. n. 4.]

XIX.

QUALITAS facilius datur & præsu-
mitur, quàm substantia, Menoch. consil. 93.
num. 15. Surdus de aliment. tit. 8. privil. 56.
n. 96. & 97. & decis. 222. n. 71. & consil. 322.
n. 71. Steph. Gratian. discept. forens. c. 306.
n. 34. Rot. decis. 358. n. 13. p. 1. in postum.
Farinacii, alias p. 3. recent. [Unde etiam
hæc facilius probatur quàm substantia,
Gloss. in l. talis scriptura. §. fin. verb. uni-
vers. de leg. 1. Angel. in l. sciendum col. 2.
de verb. obl. Natta consil. 460. num. 3. vol. 2.
Aymo de antiq. tempor. p. 2. n. 63. Farinac.
1. consil. crimin. 70. n. 72. Gratian. consil. 43.
n. 9. & n. lib. 2. Mascard. lib. 3. de probat.
concl. 1218. n. 4. & 5. Quanquam si privi-
legium probationis detur in aliqua spe-
cie delicti, intelligatur quoad proban-
dam substantiam delicti, non autem il-
lius qualitates & adminicula, Bart. in l. in
questionibus. ff. ad Leg. Jul. Majest. Baldus
in Auth. si testis productus. num. 7. Cod. de
testib. Gigas de crim. les. Majest. lib. 2. tit.
quom. & per quos crim. les. Majest. prob.
9. 5. num. 1. Camp. de testib. reg. 30. vers. 6.
quia. Eugen. consil. 27. n. 64.]

XX.

QUALITAS nova adveniens enti, ens
ipsum qualificat & reponit illud in diver-
sam naturam & speciem, §. praterea 5. In-
stit. de inutil. stipulat. cap. cum Martia 6. §.
quævisisti. de celebrat. Missar. c. statutum 22.

de

de Elect. libr. 6. l. si cui 70. ff. de legat. 3. l. 1. ff. de donat. Jafon. in l. ius autem civil. ff. de Justit. & Jur. Idem post Alex. in l. 1. §. si quis simpliciter. ff. d. V. O. Hyppolit. sing. 520. Qualitas. Menoch. remed. 6. recup. possess. num. 8. & consil. 35. num. 13. Surdus de c. 2. & consil. 321. n. 12. cum seqq. & consil. 362. n. 13. & consil. 366. num. 23. Sigism. Scacc. de commerc. §. 7. gloss. 5. num. 159. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 5. cap. 754. n. 52. & cap. 936. num. 24. Mangil. de imputat. quest. 176. num. 4. [Jafon. in l. si quis posthumus. §. filium. n. 51. ff. de liberis & posthum. Surdus consil. 34. n. 43. consil. 131. num. 23. limitatque dispositionem Felinus consil. 25. num. 23. Quia ex qualitate cognoscitur, quid veniat in dispositionem, Goedd. 1. consil. 26. num. 268. Felin. in cap. nonnulli. num. 102. extr. de rescript. Cephal. consil. 149. num. 14. & hanc regulam per cap. statutum 22. juncto cap. licet canon 13. de Elect. in 6. probat Andr. Siculus in repet. rubr. Cod. qui admitti. col. 15. & in tract. de praesent. Cardin. quest. 12. p. 1. col. 2. Et ideo homo mortuus non est homo propriè, sed homo mortuus, scilicet cum illa qualitate. Ludovicus Gomez ad §. item si quis. Instit. de act. n. 33. ita donatio conditionalis propriè donatio non est. l. 1. ff. de donat. quia non est simpliciter talis, sed cum qualitatè, juxta regulam: Quod ubicunque actus cum aliqua qualitate adest, puta sub conditione vel alia qualibet, non dicatur propriè talis, d. l. questum 78. §. illud 4. ff. de legat. 3. l. si cui lana 70. de legat. 2. Jafon. in l. 1. col. 1. in princip. ff. de re judic. Jafon. in l. si tibi pecuniam. col. 2. num. 6. ff. si cert. petatur.] Non tamen mutat substantiam, l. si fundus 16. §. si res 2. de pignorib. §. minus 11. Instit. de hered. qua ab intest. defer. Brun. de argumento in 3. quest. princip. num. 7. Card. Tusch. tom. 1. lit. A. conclus. 82. n. 12. Mutatione enim qualitatìs rei substantia non mutatur, l. si fundus 16. §. si res 2. ff. de pignorib. §. minus 11. Instit. de hered. qua ab intest. defer. Sebast. Medices de Regulis Juris, reg. 6. n. 5. [Ludov. Gomez ad §. in personam. Instit. de action. n. 16. quemadmodum & qualitatìs mutatio non tollit obligationem, l. certo generi 13. ff. de servit. rust. prad. ubi si est constituta servitus vinear, licet sit sublata vinea, hoc est, vitès, servitus tamen nihilominus solo debetur, Jafon. post Paulum & Angel. in l. si quis legaverit. in 2. notab. ff. de legat. 1. Conf. Arg. 1. consil. 88. n. 36. cum accidentia non mutant essentiam, l. nobiliores 3. C. de commerc. & mercat. Dec. in c. postula-

sti. in fin. de rescr. & in c. 2. col. 1. de constit. vers. in alia materia.]

XXI.

QUALITAS adjuncta verbo intelligitur secundum tempus verbi, l. in delictis 4. §. si extraneus 1. ff. de noxal. actionib. l. si tutoris 2. ff. quod jussu. l. Titius 25. ubi Bart. ff. de testam. milit. l. 2. l. 3. de auro legat. l. 31. ff. de vulg. substit. cap. Raynautius 16. extr. de testam. cap. ult. §. item opponitur 22. q. 3. c. si eo tempore 9. de rescript. in 6. Aretinus consil. 15. Attento n. 20. & 30. vers. nec. Signorol. de Homod. consil. 37. Factum sic proponitur. col. pen. vers. item per hoc. Angel. consil. 194. Vis processibus. n. 2. Marfil. sing. 187. Qualitas. Castrenf. consil. 5. in princip. vers. praeterea lib. 1. & consil. 6. circa medium. vers. sed dictum eorum. & consil. 7. n. 2. vers. & hoc esse verum. lib. 2. Alex. consil. 20. Viso processu. n. 2. & 3. & consil. 36. Viso themate. n. 4. vers. circa secundum, lib. 2. & consil. 59. Viso themate. n. 11. lib. 5. & consil. 143. Viso titulo. in princip. lib. 6. & consil. 5. Attentis. num. 3. vers. sed praemissis. lib. 7. [Franc. Mant. de conject. ult. volunt. lib. 11. tit. 6. n. 3. Carpz. P. 2. Consil. 43. Defin. 14. n. 4. Petr. Duenn. in fallent. regul. jur. sub lit. 2. reg. 156. vers. secundo fallit. & vers. fallit quinto. Menoch. consil. 225. n. 16. & consil. 227. n. 26. Bocer. de investit. feud. c. 5. n. 65.] Roman. consil. 442. Ut decisionem. n. 2. ubi quod qualitas, quae regitur ab aliquo verbo, intelligi debet secundum tempus illius verbi, à quo regitur. Mohedan. decis. 23. n. 1. de praebend. Vital. de Camban. in tract. clausular. pag. m. 263. n. 27. Menoch. remed. 16. de recup. possess. n. 23. & consil. 107. n. 22. & consil. 211. n. 44. & consil. 169. n. 12. & consil. 335. n. 49. Pichard. ad §. proximus. n. 2. Instit. de legit. agnat. success. Avendan. ad l. 44. Tauri. gloss. 15. n. 2. Surdus de aliment. tit. 9. quest. 13. n. 5. & consil. 335. n. 20. & consil. 375. n. 37. & consil. 455. n. 5. Brunor. à Sole in locis communibus, verb. Qualitas. n. 23. Flamin. Parif. de resignat. beneficior. lib. 1. q. 11. n. 10. Garc. Girond. de privilegiis seu exemt. explicat. n. 290. Franc. Galet. in margarita casuum conscientiae, verb. Qualitas. Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Ecclesiast. resolut. 268. n. 2. in 3. edit. Monet. de distribut. quotid. p. 1. quest. 9. n. 38. Gonzal. ad reg. 8. Cancell. gloss. 43. n. 143. Alex. Trentacing. variar. resolut. lib. 1. tit. de legitima resolut. 2. sub n. 7. vers. secundò qualitas. Cardin. Tusch. practic. conclus. tom. 6. lit. 2. concl. 9. Rot. decis. 496. n. 2. apud Farin. p. 1. recent. ubi fuit dictum, quod ad hoc, ut hujusmodi

axio-

axioma verificetur, debet intervenire qualitas temporis verbi actu, & non habitu solum. Idem Menoch. *de presumpt.* lib. 4. *pres.* 81. num. 18. ubi limitat respectu personæ, cujus favore sæpè qualitas juncta verbo non intelligitur secundum tempus verbi, Reinoso *observ.* 64. num. 17. Duran. *Rota decif.* 286. num. 10. Stephan. Gratian. *discept. forens.* tom. 5. cap. 976. n. 14. Ovid. *de Amicis de jure emphyteut.* q. 92. num. 5. Mangil. *de imputat. quest.* 77. num. 83. & *quest.* 183. num. 2. Melchior Phœbos *Lusit. decif.* 101. num. 28. cum seqq. tom. 2.

XXII.

QUALITAS dispositionis ubi deficit, deficit ipsa dispositio, Glossa *verb. avocandum.* in l. *mancipia.* ff. de *serv. fugit.* Menoch. *de presumpt.* lib. 6. *presumpt.* 15. n. 47. Fulv. Pacian. *de probat.* lib. 2. cap. 14. num. 8. Camill. Gallin. lib. 4. *de verbor. signific.* cap. 9. num. 9. Mar. Antonin. *variar. resolut.* lib. 1. *resolut.* 82. num. 1. Surd. *consil.* 400. n. 16. & *consil.* 514. n. 4. Qualitas à lege repetita, ubi cessat etiam in casu particulari, cessat quoque legis dispositio. l. 4. §. *toties* 6. ff. de *damn. infect.* l. 1. §. *loquitur.* 5. ff. de *aq. quodid.* & *aff.* cap. *indemnitatibus* 43. §. *pen. de Elect.* lib. 6. Card. Pereira *consil.* 30. n. 39. *vers.* *quamobrem illa qualitas.* Et qualitates plures quando simul concurrere debent, non sufficit, si una adit, nisi omnes concurrant, l. *si heredi plures* 5. ff. de *condit. inst.* §. *pen. inst.* de *hered. inst.* cap. *fin. de V. S.* lib. 9. Gonzal. *ad reg.* 8. *Cancell. gloss.* 13. n. 100. & qualitas respiciens plura determinabilia, debet omnia æqualiter determinare, l. *nam hoc jure* 4. ff. de *vulg.* Stephan. Gratian. *discept. forens.* cap. 752. n. 27. Et qualitas certo tempore requisita non sufficit, quod superveniat, l. *quid ergo* 13. ff. de *his, qui not. infam.* Surd. *consil.* 548. n. 3. [In dispositione enim, quæ duas qualitates requirit, utrasque intercedere opus est, l. *si is, qui ducenta* 13. §. *ita* 2. cum seq. ff. de *reb. dub.* unde & qualitas subintellecta tacite censetur repetita, arg. l. *sicut* 9. ff. de *servit.* l. *quamquam* 62. de *rit. nupt.* l. 30. C. de *fideicommiss.* & ibi Tiracuell. in *prefat.* num. 6. Philipp. Matth. 2. *Consil. Marp.* 26. n. 165. Quamquam si ex pluribus qualitatibus resultare potest diversus effectus, dignior potiorque qualitas attendi debet. Sebast. Sapia *ad l. imperium.* n. 3. de *jurisd. Jalon. consil.* 74. *vers.* *quinto.* *vers.* 3. Victor. *disput. de caus. ex-empt. imp. concl.* 30.]

XXIII.

QUALITATES non entis nullæ sunt. Vide *supra* lit. N. cap. Non esse.

CAP. V.
Quantitas.

Axioma I.

Quantitas rei facit donum licitum vel illicitum. cap. *veterum* 3. extr. de *donationib.*

II.

Quantitas etiam in delictis est spectanda, l. 16. §. 7. ff. de *pœn.*

III.

Quoties corporis & quantitatis in eadem periodo fit mentio, toties quantitas restrictivè est adjecta & præcisè præstanda, quia sic absolute respectus videtur habitus ad quantitatem præstandam, e. g. si quis dicat: vendo tibi decem modios frumenti è molendino meo.

Limita in legatis, quibus si fundus restrictivè seu taxativè sit adjectus, v. gr. lego tibi ex vinea mea decem amphoras vini. Nihil debetur, si nihil in vinea natum sit, l. 8. §. 2. ff. de *legat.* 2.

IV.

Quoties quantitas in diversâ orationis parte exprimitur per modum relationis ad corpus, toties demonstrativè est adjecta nec præcisè præstatur, quia sic non tam ad quantitatem præstandam, quam ad corpus, unde præstatio fieri debet, respectus videtur habitus. E. gr. si dicam, vendo tibi fundum hisce finibus circumscriptum, qui est circiter centum jugerum.

V.

Quoties corporis in unâ orationis parte fit mentio, & in alterâ quantitas per modum corpori adjicitur, toties quantitas modificativè censetur adjecta, & præstanda, quia tunc contrahentes in corpus quidem consenserunt; patet tamen, ipsos non minus vendere ac emere voluisse, e. gr. emam præsentem acervum tritici, modò contineat decem modios.

VI.

Quando incerta est nummi æstimatio, in testamentis & contractibus de minori quantitate intelligenda sunt verba, l. 75. de *leg.* 2. Secus autem est, quando à jure proferuntur. Brunnem. *ad* l. 5. C. de *susceptor.*

De quasi Contractu vid. Contractus.

CAP. VI.
Quasi delictum.

Quoties quis ex alterius delicto vel illicito facto convenitur, toties est quasi delictum, quia sic non tenetur ex dolo & verâ culpâ in ipso delicto commissâ, sed saltem ex imputatâ, hinc

(R) impro-